

Redegjørelse 2024

1.1. Om åpenhetsloven

Loven skal fremme virksomheter sin respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, samt sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

1.2. Om oss, produkter, tjenester og markedet vi operer i

Norganic AS ble etablert i 2002. Vår visjon er gjennom vår virksomhet å bidra til en mer bærekraftig og økologisk morgendag. Vi gjør det enkelt å velge økologisk, enten du driver butikk, kantine, bakeri eller produserer mat. Gjennom 20 år som distributør av økologiske og bærekraftige produkter er vi ledende i vår bransje i Norge, og vi har et stort nettverk med samarbeidspartnere i alle verdensdeler.

Våre produkter er produsert på en bærekraftig måte som verner dyr og mennesker mot sprøytamidler og kjemikalier. Like viktig for oss, er det å ta vare på våre ansatte, og sørge for at våre leverandører og forretningsforbindelser jobber for å sikre anstendige arbeidsforhold og forhindre brudd på menneskerettigheter i vår verdikjede.

Norganic AS gjennomfører grundige aktsomhetsvurderinger som omfatter egne produkter og tjenester, arbeidsoperasjoner, leverandører og forretningsforbindelser. Det er et nært samarbeid mellom avdelingene i selskapet for å sikre at dette arbeidet er godt forankret, kontinuerlig oppdatert og at de har tilgang til best tilgjengelig informasjon for aktsomhetsvurderingene.

Norganic AS har tilsluttet seg Etisk Handel sine prinsipper for bærekraftig forretningspraksis. Selskapet har bygget videre på denne tilknytningen, samt selskapets retningslinjer innenfor HMS, Likestilling og Bærekraft, i arbeidet med åpenhetsloven.

1.3. Hvordan vi arbeider med Åpenhetsloven

Arbeidet med åpenhetsloven gjelder for hele selskapet. Det vil si at alle virksomhetsområder er inkludert i vurderingene, og omfattes av de retningslinjer og policyer som til enhver tid er gjeldende.

Arbeidet med åpenhetsloven baserer seg på åpenhetslovens krav, samt OECD's retningslinjer. Vurderingene gjennomføres risikobasert, og er knyttet til ivaretagelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Aktsomhetsvurderingene gjennom følges opp kontinuerlig gjennom året av de ulike selskapene i konsernet, og er en del av selskapets innarbeidede rapporteringsrutiner.

Med bakgrunn i Åpenhetslovens § 4, så har vi hatt hovedfokus på alle leverandører og forretningsforbindelser vi har formelle samarbeidsavtaler med, og/eller gjort gjentatte kjøp over MNOK 0,1 i foregående år, samt leverandører i særlig risikoutsatte bransjer.

Denne redegjørelsen har til intensjon å etterleve de krav som stilles i § 5 i Åpenhetsloven om hvordan Norganic AS skal redegjøre for sine aktsomhetsvurderinger.

Arbeidet med åpenhetsloven er grovt sett organisert i følgende arbeidsfaser:

Tilrettelegging

- Etablere omfang for arbeidet med åpenhetsloven og aktsomhetsvurderingene
- Involvere deltakere i arbeidet med åpenhetsloven og aktsomhetsvurderinger
- Identifisere og analysere interessenter til arbeidet med åpenhetsloven

Aktsomhetsvurderinger

- Forankre arbeidet med åpenhetsloven
 - Forankre retningslinjer for ansvarlig næringsliv
 - Kartlegge faktiske og mulige negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold
 - Iverksette tiltak for faktiske forhold og vesentlig risiko
 - Kontrollere og dokumentere effekt av tiltak
 - Kommunisere med interessenter
 - Gjenopprette og erstatte ved faktisk skade på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold
-

Redegjørelse

- Årlig redegjørelse av resultater fra aktsomhetsvurderingene (innen 30. Juni hvert år). Dette for å vise hvordan Norganic AS arbeider målrettet og systematisk med åpenhetsloven og aktsomhetsvurderinger og hva som er å betrakte som vesentlige resultater fra de aktsomhetsvurderingene som er gjennomført.

Svare på spørsmål

- Sikre at alle kan komme i kontakt med oss og stille spørsmål til oss om hvordan vi arbeider med åpenhetsloven og resultater fra våre aktsomhetsvurderinger

Denne prosedyren er basert på metodikk og digitale arbeidsflater fra [Tavler AS](#).

1.4. Norganic AS sine retningslinjer for ansvarlig næringsliv

Norganic AS sine retningslinjer er forankret i styret og er implementert i bedriften.

RETNINGSLINJE	BRUK AV RETNINGSLINJE
<i>POLICY FOR ANSVARLIG NÆRINGS LIV</i>	Policy for ansvarlig næringsliv skal brukes internt i vår egen bedrift og også overfor våre leverandører og forbindelser, slik at vi alle jobber systematisk og i samme retning når det gjelder ivaretagelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.
<i>INTERNE ETISKE RETNINGSLINJER</i>	Policy for ansvarlig næringsliv i bedriften er et integrert policy-dokument, som ivaretar alle tre fokusområder (menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold og ytre miljø) for ansvarlig næringsliv. Etiske retningslinjer brukes internt i vår egen bedrift og også overfor våre leverandører og forbindelser, slik at vi alle er omfattet av de samme retningslinjene for etisk forretningsvirksomhet.
<i>KRAV TIL LEVERANDØRER OG FORBINDELSER</i>	Dette styrende dokumentet brukes som vedlegg til standardkontrakter med leverandører/forbindelser, slik at vi avtalefester hensyn til ansvarlig næringsliv i alle kontraktsinngåelser.
<i>ETISK HANDEL (IEH) SINE RETNINGSLINJER</i>	Etisk Handel Norges prinsipper for bærekraftig forretningspraksis er basert FN- og ILO-konvensjoner og angir minimums- og maksimumstandarder som skal etterleves av selskapet og selskapets leverandører.

1.5. Resultat fra vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger

Aktsomhetsvurderingene som er gjennomført knytter seg til risiko for knyttet til ivaretagelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Leverandørene er analysert og prioritert etter følgende kriterier:

- Konsekvensvurderinger mot lovens formål og Norganic AS sine ambisjoner for sosial bærekraft
- Sannsynlighetsvurderinger (fra faktiske hendelser til svært lite sannsynlig)
- Påvirkningsmuligheter på faktiske forhold og risiko
- Kvalitet på informasjonen som ligger til grunn for aktsomhetsvurderingene.

Leverandørene er i forarbeidet med aktsomhetsvurderingene blant annet vurdert ut ifra bransje/produkt, geografi og tilgjengelig informasjon enten gjennom åpne kilder, og eller innhentet informasjon.

Vi har identifisert følgende risikoer og/eller faktiske hendelser med negativ påvirkning på ansvarlig næringsliv:

Arbeidsforhold hos utenlandske produsenter

Konsekvens ● , Sannsynlighet ●

• Hva er vi usikre på?

Vi er usikre på om arbeidsforholdene hos våre leverandører og underleverandører, som er produsenter av landbruksprodukter utenfor Europa, har tilfredsstillende arbeidsforhold. Usikkerheten går særlig på forholdene rundt HMS på arbeidsplassen, samt krav om lønn til å leve av iht. nasjonalt lovverk.

Bakgrunnen for usikkerheten er at vi vet fra forarbeidet at landbruk i visse regioner er en utsatt bransje for brudd på anstendige forhold og menneskerettigheter. Dette ønsker vi å utforske i forhold til vår leverandørkjede.

- **Hvorfor har risikoen fått denne vurderingen?**

Vi mener det er høy sannsynlighet og høy konsekvens for brudd på anstendige arbeidsforhold og menneskerettigheter fordi informasjonen vi får fra disse leverandørene er mangelfull og/eller vanskelig å verifisere fra selvstendige tredjeparter.

- **Tiltak for å håndtere risiko**

Innhente informasjon fra leverandør: Vi skal innhente informasjon og dokumentasjon fra våre leverandører hvor vi ikke har informasjon om forholdene rundt arbeidsforholdene hos deres underleverandører.

Forventet effekt: Vi forventer å få bedre informasjon om arbeidsforholdene hos våre underleverandører, som igjen vil føre til mer rettede tiltak for å bedre arbeidsforholdene hos våre underleverandører.

Stikkprøvekontroll av leverandører: Vi vil gjennomføre stikkprøver av våre produsenter for dokumentasjon av deres oppfølging og aktsomhetsvurderinger av relevante underleverandører. Dette vil vi gjøre ved å etterspørre dokumentasjon og avvikrappoterering med fokus på anstendige arbeidsforhold og menneskerettigheter. Vi vil videre utføre møter med utvalgte produsenter hvor dette er tema.

Forventet effekt: Ved å be om dokumentasjon av vår leverandør sin oppfølging og aktsomhetsvurderinger av relevante underleverandør, forventer vi å få økt innsikt i hvilken reell risiko vi er eksponert for gjennom kjøp fra våre produsenter. Økt kvalitet på informasjonen vil sette oss i stand til å ta bedre.

Manglende oppfølging og avvikshåndtering

Konsekvens ●, Sannsynlighet ●

- **Hva er vi usikre på?**

Vi er usikre på om vi har tilstrekkelig informasjon om eventuelle HMS-avvik fra våre leverandører, herunder informasjon om faktiske og mulige uønskede hendelser, samt forslag til forbedringer rundt HMS-arbeidet hos våre leverandører.

Norganic AS ønsker å utvide omfanget av arbeidet med avvik og forbedringer, til også å omfatte leverandørkjeden. Dette handler om å løfte opp krav til avvikshåndtering og avvikrappoterering, og å berømme leverandørenes evner til å synliggjøre informasjon som normalt sett er vanskelig tilgjengelig for oss.

- **Hvorfor har risikoen fått denne vurderingen?**

Det er usikkerhet knyttet til sannsynlighet for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold utover i leverandørkjeder og eventuelle konsekvenser av dem, da det er manglende og mangelfull informasjon om uønskede hendelser og avvik fra krav.

Det at Norganic AS ikke har oppnådd jevnt tilfang av denne type informasjon, betyr ikke nødvendigvis at uønskede hendelser og avvik forekommer i stort monn. Det betyr dog at vi ikke har god nok kontroll på risikoeksponeringen, og at vi ikke har oppnådd mulighet til å jobbe målrettet og systematisk med utgangspunkt i denne type informasjon fra leverandørkjedene våre.

Negative konsekvenser og tilhørende sannsynligheter for dem, er vurdert til middels basert på kunnskap og erfaring i arbeidsgruppen, samt innhentet informasjon i analysearbeidet.

- **Tiltak for å håndtere risiko**

Etterspørre informasjon om HMS-avvik: Vi skal forsterke avvikshåndteringen for HMS-forhold til å inkludere leverandører.

Vi vil videre oppfordre leverandører til å bruke egne systemer, men vil bistå dersom de mangler systemer for avvikshåndtering.

Det er et viktig poeng å fremheve at vi vil fokusere på positiv og konstruktiv dialog rundt avvik og avvikshåndtering. Det er en iboende fare for at avvik underrapporteres i frykt for sanksjoner, og det er essensielt for innsikt og mulighet til forbedring at man etableres en god kultur for læring rundt HMS i hele leverandørkjeden.

Forventet effekt: Vi forventer at bedret avvik- og forbedringshåndtering, vil gi Norganic AS bedre innsikt og styringsinformasjon. På bakgrunn av dette kan det iverksettes bedre tiltak for å redusere sannsynlighet for avvik og brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i fremtiden.

HMS praksis hos transportselskaper

Konsekvens ●, Sannsynlighet ●

- **Hva er vi usikre på?**

Vi er usikre på om underleverandørene til våre transportpartnere har tilfredsstillende HMS-rutiner. Dette på bakgrunn av at HMS blant sjåførere er et generelt bransjeproblem som vi ønsker å overvåke og være oppmerksomme på.

- **Hvorfor har risikoen fått denne vurderingen?**

Vi har aktivt valgt transportleverandører som har fokus på HMS blant sine underleverandører, samt innført dette som krav i forhandlinger om rammeavtaler o.l. Vi mener derfor at det er lav sannsynlighet og lav konsekvens for brudd på anstendige arbeidsforhold og menneskerettigheter hos våre leverandører og underleverandører, men ønsker å overvåke risikoen videre.

- **Tiltak for å håndtere risiko**

Stikkprøvekontroll av transportselskaper: Vi skal forsterke avvikshåndteringen for HMS-forhold til å inkludere leverandører.

Vi vil gjennomføre stikkprøver av våre transportleverandører med fokus på HMS-oppfølging av deres underleverandører. Dette vil vi gjøre ved å etterspørre dokumentasjon og avviksrapportering med fokus på HMS, herunder kjøre-/hviletid.

Forventet effekt: Ved å be om dokumentasjon av våre transportleverandører sin oppfølging og aktsomhetsvurderinger av relevante underleverandør, forventer vi å få økt innsikt i hvilken reell risiko vi er eksponert for hva gjelder HMS blant sjåførere. Videre vil vi kunne treffe bedre og mer rettede tiltak for å bedre HMS-etterlevelsen blant sjåførere.

1.6. Varsler om faktiske og mulige brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i Norganic AS sine virksomheter

Vi oppfordrer ansatte og andre til å varsle om faktiske eller mulige brudd på anstendige arbeidsforhold og grunnleggende menneskerettigheter. Det er 3 måter dette kan gjøres på:

- Varsling internt til bedriften
- Varsling til offentlig myndighet: Arbeidstilsynet, Forbrukertilsynet, likestillings- og diskrimineringsombudet er eksempel på dette.
- Varsling til offentligheten, f. eks media.

1.7. Vedtaksdato på redegjørelsen

Dato Signatur

21.juni 2024

Jarle Rossavik
Daglig Leder Norganic AS

